

EESTI KUNSTIMUUSEUM

01.11.2014–22.03.2015

100 aastat kunstiharidust Tallinnas

EKA emeriiit- professorite looming

VELLO ASI

BORIS BERNSTEIN

VILLU JÄRMUT

VELJO KAASIK

JAAK KANGILASKI

LEONHARD LAPIN

LILIAN LINNAKS

ENNO OOTSING

TIIT PÄÄSUKE

ANU RAUD

MAIE-ANN RAUN

LEO ROHLIN

JAAK SOANS

ELLA SUMMATAVET

MAIT SUMMATAVET

VIVE TOLLI

BRUNO TOMBERG

MALL TOMBERG

AIME UNT

JAAN VARES

Eesti Kunstiakadeemia ja Adamson-Ericu muuseumi ühisnäitus

EESTI KUNSTIAKADEEMIA 100

Näituse koordinaator ja saateteksti autor: Ülle Kruus
Elulooliste tekstide autorid: emeriitprofessorid
Näituse kujundaja: Vello Asi
Graafiline kujundaja: Külli Kaats
Publiku- ja haridusprogrammide koordinaator: Liis Kibuspuu
Näituse meister: Uve Untera

***

Kataloogi koostaja ja kujundaja: Enno Ootsing
Kirjastaja: Eesti Kunstiakadeemia

Toetaja:

Vivat academia!
Vivant professores!
Vivat membrum quodlibet,
vivant membra quaelibet,
semper sint in flore!

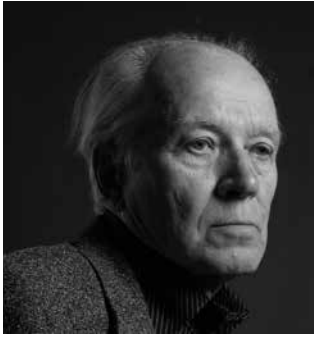
2014. aasta sügistelvel on võimalik heita pilk kunstihariduse käekäigule Tallinnas ühe sajandi lõikes. Käesolev näitus on osa ürituste ja näituste sarjast, millega Eesti Kunstiakadeemia tähistab oma juubelit.

100 aastat on pikk aeg, mis oli eriti 20. sajandil pikitud Eestis suurte ühiskondlike vapustuste ja sunnitud suunamuutustega. Ometi jõuti rahvusriigi toel 1930. aastate lõpul rakenduskunstide valdkonna õppetöös professionaalse kõrgtasemeni. Hiljem reformiti kunstikõrgkooli poliitilistel põhjustel veelgi ning koondati kujutavad kunstid Tartust Tallinna. Erinevate riigivõimude vaheldumise kiuste kogu kunstiakadeemia ajaloo jooksul õnnestus õppekavad 1960.–1970. aastateks üsna kõrgele tasemele tõsta ning toonases Nõukogude Liidus oli Eesti Riiklik Kunstiinstituut oma mitmekülguses ainulaadne kogu regioonis. 1980. aastatel oli oluline arengusuund püüdlus avatuse poole ning rahvusvaheliste kogemuste integreerimine õppetöösse.

1990. aastate alguses oli Eesti Vabariigi kõrgkoolides suurte muutuste aeg ning tekkisid võimalused õppejõudude aastakümnetepikkust tööpanust tunnustada. Koostati ja kinnitati statuut, mille alusel valida emeriitprofessoreid. Esimestena said 1993. aastal emeriitprofessori väärika nimetuse Mari Adamson, Ella Külv, Paul Luhtein, Salme Raunam ja Voldemar Väli. Kokku on emeriitprofessori aunimetuse saanud üle kolmekümne õppejõu.

Käesolev väljapanek on eriline, sest kakskümmend tänaseni loominguliselt aktiivset emeriitprofessorit esitlevad omal valikul killukesti elutööst, mis on loodud ajavahemikus 1960. aastatest kuni käesoleva – 2014. aastani. Eksponeeritud teosed väljendavad kunstniku kui loovisiku suveräänsust ning enamik neist peegeldab valdkonda, kuhu aastakümneid on panustatud. Professorite tegevusväli on erakordselt laiahaardeline: arhitektuur ja sisearhitektuur, disain läbi paljude tarbekunstialade, kujutav kunst ning filosoofiline teooria ja kunstiajalugu.

On siiralt hea meel tõdeda, et Adamson-Eric ja Mari Adamson panustasid professoritena õppeasutuse arengusse pikki perioode. Nende innustava suunamise toel leidis oma kutsumuse nii mõnigi praegune emeriitprofessor. Avaldame selle näitusega lugupidamist kodumaise kunsti kõrghariduse legendidele ning püüame edendada ühiskonnas nii kunstivaldkonna spetsiifika mõistmist kui ka suurte annete tunnustamist.

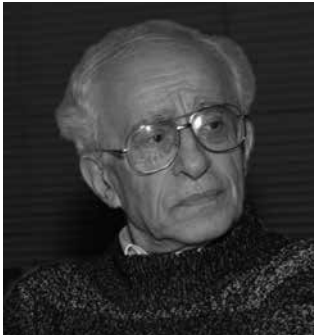

Vello Asi

(1927)

Lõpetasin ERKI arhitektuurieriala 1954. aastal.
Aastatel 1963–2001 olin sisearhitektuuri kateedri õppejõud.

Professor aastast 1984.

Boris Bernstein

(1924)

Lõpetasin Leningradi Ülikooli kunstiajaloo erialal 1951. aastal ning olin aastatel 1951–1995 ühiskonnateaduste kateedriõppejõud.

Professor aastast 1988.

Villu Järmut

(1948)

Lõpetasin ERKI tööstuskunsti eriala 1974. aastal.
Aastatel 1974–2013 olin tööstuskunsti osakonna ja graafilise disaini osakonna õppejõud ning aastatel 1993–2013 graafilise disaini osakonna juhataja.

Professor aastast 1993.

Veljo Kaasik

(1938)

Lõpetasin ERKI arhitektuurieriala 1964. aastal.
Aastatel 1989–2006 olin arhitektuuriosakonna juhataja ja õppejõud.

Professor aastast 1990.

Jaak Kangilaski

(1939)

Lõpetasin Tartu Ülikooli kunstiajaloo eriala 1963. ja samas aspirantuuri 1967. aastal. Aastatel 1971–1994 olin EKA õppejõud ja aastatel 1989–1994 rektor.

Professor aastast 1987. TÜ ja EKA emeriitprofessor.

Leonhard Lapin

(1947)

Lõpetasin ERKI arhitektuurieriala 1971. aastal ning olin aastatel 1993–2012 kompositsiooni õppetooli juhataja ja õppejõud.

Professor aastast 1995.

Lilian Linnaks

(1929)

Lõpetasin ERKI metallehistöö eriala 1958. aastal ja Moskva Kõrgema Kunsttööstuskooli aspirantuuri kunstiteaduste kandidaadina 1967. aastal (dissertatsioon kunstilise alumiiniumi teemal).

EKA õppejõud aastatel 1965–1994, professor 1990. aastast.

Enno Ootsing

(1940)

Lõpetasin ERKI 1966. aastal graafika erialal. Aastatel 1980–2005 olin EKA graafikakateedri raamatukujunduse ja vabagraafika õppejõud. Aastatel 1983–1984 ja 1989–2005 graafikaosakonna juhataja, aastatel 1987–1989 üldmaali osakonna juhataja.

Professor aastast 1994.

Tiit Pääsuke

(1941)

Lõpetasin ERKI maalieriala 1971.

curriculum

üliõpilane T. Pääsuke võetud tööle joonistamise kateedri assistendi ametikohale 0,5 koormusega 1970

viidud üle joonistamise kateedri õpetaja ametikohale 1971

valitud joonistamise kateedri vanemõpetajaks viieks aastaks 1972–1977

valitud maalikateedri vanemõpetajaks viieks aastaks 1977–1982

valitud maalikateedri dotsendi ametikohale viieks aastaks 1982–1987

valitud maalikateedri dotsendi ametikohale viieks aastaks 1988–1993

omistatud dotsendi teaduslik nimetus 1988

valitud maalikateedri professoriks viieks aastaks 1992–1997

valitud maalikateedri professoriks viieks aastaks 1997–2002

valitud joonistamise õppetooli juhatajaks, professor 2000–2006

valitud EKA emeriitprofessoriks 2006

lepinguline maalimise õppejõud 2006–2011

Väljavõte Tiit Pääsukese tööraamatust.

Anu Raud

(1943)

Lõpetasin ERKI tekstiilieriala 1967. aastal ning olin aastatel 1967–2006 tekstiiliosakonna õppejõud.

Professor aastast 2001.

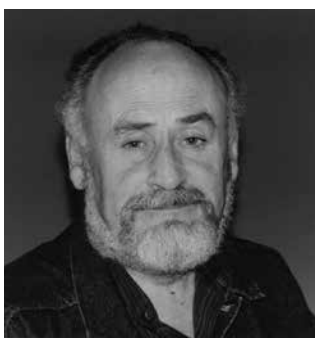

Maie-Ann Raun

(1938)

Lõpetasin ERKI klaasehistöö eriala 1964. aastal ja 1966–1969 täiendasin end Moskva Kõrgema Kunsttööstuskooli aspirantuuris. Aastatel 1969–2001 olin klaasehistöö kateedri õppejõud ning aastatel 1984–1993 klaasehistöö osakonna juhataja.

Professor aastast 1996.

Leo Rohlin

(1939)

Lõpetasin ERKI keraamika eriala 1965. aastal. Olin vahemikus 1968–2005 EKA keraamika eriala kompositsiooni, töö materjalis ja materjalide tehnoloogia õppejõud. Aastatel 1974–1984 keraamika ja klaasehistöö kateedri juhataja, aastatel 2000–2005 keraamikaosakonna juhataja, professor aastast 1986.

Jaak Soans

(1943)

Lõpetasin ERKI skulptuurieriala 1966. aastal. Aastatel 1968–2005 olin skulptuurikateedri õppejõud ning aastatel 1987–2005 skulptuuriosakonna juhataja.

Professor aastast 1991.

Ella Summatavet

(1939)

Lõpetasin ERKI nahkehistöö eriala 1963. aastal. Aastatel 1967–1998 olin nahkehistöö kateedri õppejõud ning aastatel 1981–1998 nahkehistöö osakonna juhataja.

Professor aastast 1993.

Mait Summatavet

(1938)

Lõpetasin ERKI ruumi- ja mööblukujunduse eriala 1966. aastal. Aastatel 1976–2000 olin ruumikujunduse ja disaini õppejõud ning aastatel 1987–1995 EKA prorektor.

Professor aastast 1991.

Vive Tolli

(1928)

Lõpetasin ERKI graafika eriala 1953. aastal ning olin aastatel 1982–1998 graafikaosakonna õppejõud.

Professor aastast 1992.

Bruno Tomberg

(1925)

Lõpetasin Tallinna Riikliku Tarbekunstiinstituudi ruumikujunduse eriala 1950. aastal. Olin aastatel 1949–1956 ja 1964–1993 TRTKI, ERKI ja EKA õppejõud, aastatel 1968–1983 tööstuskunsti kateedri juhataja ja aastatel 1988–1993 disainiosakonna juhataja.

Professor aastast 1979.

Mall Tomberg

(1927)

Lõpetasin ERKI tekstiilieriala 1952. aastal. Aastatel 1952–1993 olin EKA tekstiilikateedri õppejõud ning aastatel 1978–1985 kunstilise tekstiili ja kostüümi kateedri juhataja.

Professor aastast 1982.

Aime Unt

(1941)

Lõpetasin ERKI maali- ja teatridekoratsiooni eriala 1969. aastal. Aastatel 1980–1999 olin teatrimaali ja kompositsiooni õppejõud, aastatel 1994–1999 stsenograafiaosakonna juhataja.

Professor aastast 1994.

Jaan Vares

(1927)

1952. aastal lõpetasin Tartu Riikliku Kunstiinstituudi skulptuuri eriala ning 1956. aastal kunstiteaduste kandidaadina Leningradi I. Repini Kunstiinstituudi aspirantuuri. Skulptuuriõppejõud aastatel 1956–1994, ERKI rektor aastatel 1959–1989.

Professor aastast 1968.

